

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**
Előzetes ár:
Megyédőre 2 korona 50 fillér. felőrré 3 kor. Rész. évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kéniratok címzendők

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Horvát forradalom.

Itthon, Magyarországon az a legnagyobb eseménye a koalíciós politikának, hogy egy fiatal gróf, Eszterházy Móric levelet írt egy angol lapnak, a Spektator-nak s előlött való örömeiben ujjong az alkotmánypárttól Buza Barnánig az egész koalíció. Valóban, egy ország, amelynek mágnásai között volt Eötvös József, Széchenyi István és Kemény Zsigmond is, örülhet annak, ha egy akkora úr, mint a fiatal és gazdag Eszterházy, tollat vesz kezébe és levelet ír egy angol újságnak. Hiszen nálunk a betű írást való útlat szinte kormányzási politika lett és a koalíciónak valóságosan dődelgetett kedvence az a Rakovszky István, aki neveltségesen szemtelenül akarta leinteni a magyar országgyűlés házában a sajtót, amely pedig megteremtette a koalíciós uralmat és amelynek szép és lelkes küzdelme nélkül alighanem Rakovszky úr obstruálhatna még mindig. Nálunk itthon — mint mondtuk — igen kis örömei vannak a politikának s csak néha egy-egy pillanatra hangzik föl valamelyes férfias szó, mint Sándor Pál beszédei, avagy Eötvös Károly szatirikus folyosói megjegyzései. Ugyde egyébként elhanyagolt félben van nálunk a politikai cselekvési erő; senkinek sincsen kedve na-

gyobb tettekhez és komolyabb kijelentésekhez; elsekélyedik a közélet s milderre nincs orvosság, sőt még remény sincs rá, hogy másképp lesz. Szégyenletes módon dul a politikai nemtörődömség az országban. Senki sem tudja, mit hoz a jövő, sőt még olyan politikus sincs, aki azt tudná: mit akar csinálni ő a jövőben. Remények és tervek nélkül van ez az ország és máról-holnapra igazgatják a szerencsejátékosok.

Mégis van némi zaj és élénkség, sőt keveredés és láрма a politikai területén. Nem tudjuk komolyan venni a horvát obstrukciót, mert a szemtelen pimaszkodású látjuk, amide nem veszszük észre az obstrukció veszedelmét. Utóvégre a legkisebb baj az országra, hogy min és hogyan mulat ez a törvényhozás, amely nem tud és nem akar jelentős föladatot végezni s nem fog hozzá annak a megalkotásához, ami töladata és kötelessége, az általános választói jogról szóló törvényhez. Igaz a horvát obstrukció a legnagyobb visszafordulás egy tartományban adott kedvezményekkel; igaz, a horvát pimaszság napról-napra való arcu csapása a magyar nemzeti állam egységének, de háta horvát veszedelmet az országra az a koalíció szabadította rá, amely most kapkod, jajong és siránkozik. Egy politikai tömeg, amely csak megál-uvásokkal, leszereléssel és elvöl-

adással jutott uralomra, ne kiabáljon, ha régi feyvertársai a zsákmányban osztozkodni akarnak. Az embert a barátairól lehet megösmerni. A magyar koalíciónak a horvát koalíció volt a barátja: ime teljes a kép. A horvátok ugyanazt a politikát csinálják, amit a koalíció üzött és Wekerle Sándor sem tud mást cselekedni, mint hogy idézi Tisza Istvánt.

Budapesten dühöng a horvát obstrukció, Zágrábban pedig föloszlatták a horvát tartománygyűlést. Kellenek részletek erről a szép jelenetről? A rendes obstrukciós házfölösztalási kép ez is. Mint egykor Apponyi, most Medakovics Bogdán elnök ur küldöttségeket fogadott és riadókat szavalt, mint egykor Khuen, most Rakodczay olvasta föl a királyi kéziratot. Nincs horvát tartománygyűlés, de a magyar országgyűlésen tovább obstruálhatnak a derék horvátok mind a harmincnyolcan. sőt tizenöt nap mulva Popovics Dusán is. Horvátországban új választások lesznek, de Budiszavlyevics Bude tovább orditozhat horvátul a magyar országgyűlésben, akár-hogy is haragszik ezért Návay Lajos, avagy a derék Rakovszky István.

A horvát tartománygyűlés feloszlásával dicselkedhetik és hengeghet a kormány, amely még Eszterházy Móric gróf vezércikkével is tud kérkedni, de hát édes-kevés dicsőség ez

TÁRCA.

Ködös éjszakában.

Fényes csillag roncs darabja
A világ úrjében
Céltalanul, össze-vissza
Fut végig az égen —
Én is ilyen pályavesztett
Csillag roncsa lettem,
Lelkem csillogó zománcát
Napról-napra veszttem.

Csendben, búsan éidegék,
Nincs céloom, reményem,
Azt se tudom, miért vagyok,
Mért fert még élnem?
De ha egyszer rám ragyogna
Szerelmem világa:
Volna céloom s nem bolyongnék
Ködös éjszakába.

Kondoros Gáspár

MARIKA.

A tópart néptelen sétatújáról, elrejtözve az egyik foszlotthéncsu plátánfa sötétjébe, figyeltem a vendéglő fehér asztala mellett vacsorázó társaságot, melyet csak az ímént hagytam el. Ugy látszott, nem tünt föl a távozásom. Az ismerős asszonyok és férfiak tovább beszélgettek a halványvörös villanyfényben, s nevetgeltek egymás történetein, amik ilyenkor rendszeren igen könnyűek és szimplák, de mindenesetre pikáns háttérűek, még ha szunyogespíráról szólnak is.

Csak Marika nem mulatott a többiekkel. Világosan láttam, hogy a lebarant arcu, szenvedélyes szemű asszony remegve dűlt hátra a széken, s hol a felhős és csillagos sötétben elomlott ég, hol pedig a homályos, arnyas tópart felé nézett. Összereszenve, lüktető homokkal léptem ki a dűsombu fa mellől, mikor Marika megmozdant egy kicsit, s mintha keresztűltörve a bennünket elválasztó sötétségen, a tekintetembe kapcsolódott volna a szeméinek sugara.

Nem csalódhatom. Ő fölabadult a fölledt nyári este, verejtékes forradalmában és jönni fog utánam. És roppánú ölézés, fulladó

csókokat hoz ez a susogó neszsel leszálló éjszaka. Meleg vízpárákat lehelt a sétálóhely sültiszirmu virágaira a tó, a tihanyi part felé rezegve szállt le a sárga holdsugár az álmodni készülő hullámokra és jószágos tündér gyanánt végig simogatta valamennyit.

Megmarkoltam a lelkeimmel és zihálva szivtam a mindenfelől csapdós hangulatot, s éreztem, hogy összekeverődik a véremmel, s pezsegetti új, diadalmas forrongásra. Csak mikor a kis villa közelébe értem, s készülődtem, hogy nyitnom a kert rácos ajtaját, néhány pillanatra fagyasztó elkéséredés szállt rám. Amiért olyan prózáinak ennek a nagy és szent szerelmemnek a külsőségei.

A férj, az én régi barátom, akinek ugyazólván örökös vendége voltam, üzletei u'án indulóban milyen bárgyún búcsúzkodott tő'ünk reggel az állomáson:

— Aztán jól viseljétek ám magatokat. Ne legyen ám panasz, mire visszaérkezem. Marika, legalább kétázer fordítat rá az ebéd-lő ajtájának kulcsát. Mert ez vézedelemes fia.

És elbizakodottan rohogott. Az éni ideglenes fekvőhelyemet az ebédlőszoba pam-lagára vetik s közvetlenül abból nyílik az ő hálószobájuk. A kopasz hűlyé perze sehtül

a magyar államiság védelme szempontjából. Nem ez az az eljárás, amelyet lázadókkal szemben alkalmazni kell. Az erős kéz politikáját nem látjuk a kormány cselekedeteiben, erős, komoly tetteket, jelentős terveket nem tudunk fölfedezni sem ebben, sem más dolgaikban. A horvátok gyalázzák a magyar államiságot, nemzetet csúfolják a nemzetben, valóságosan forradalmi hangulatot teremtenek lenn a Dráva alatt — s a magyar kormány fölszlatja azt a tartománygyűlést, amely úgy sem működött. Szomorú jelei ezek az erőtlenségnek, az akarat hiányának és annak, hogy ez a kormány sem kifelé, sem befelé nem tudja megerősíteni, sőt még csak megvédeni sem a nemzetet. Más, szebb, nemesebb és lelkebb bizodalmai voltak erről a magyarnak!

Fogy a magyar. Néhány év előtt egy neves magyar író és publicista kiadta a büszke jelszót: 30 millió magyar. Azt jelentette ez a jelszó, hogy nem szabad nyugodniuk mindaddig, amíg nem 30 millió ember ajkáról cseng a magyar szó és az ilyen hatalmas nemzet aztán mindörökké megmarad a népek hullámozó tengerében. Amikor ezt a jelszót kiadták, Magyarország Európa szaporodó népei között az első helyen állt és így jogos volt a messze jövőbe vetett remény, hogy elföved az idő, amikor a harmashegy és a négy folyam országában 30 millió ember fogja beszélni országos nyelvéket.

Sajnos, azóta sulyos változások mentek keresztül népszaporodási viszonyaink. Körülbelül öt esztendő óta azt bizonyítják a statisztikai kimutatások, hogy Magyarország népszaporodásában stagnálás állott be és már biztosra lehet venni, hogy az 1910-iki nagy népszámlálás ki fogja mutatni, hogy a percentális szaporodás tekintetében több mint 60 százalékkal estünk vissza az 1901-iki eredményel szemben.

Szomorú credmény és megdöbbentő perspektíva!

meg van győződve, hogy a halósobákat kizárolag kulccsal lehet kinyitni. S nem vette észre, hogy míg esetlenül simogatta a felesége arcát, Marika ujjai az én kezembe értek, s rám villant a szeme örömfényes langgal.

Végre nagynehezen elrobogott vele a vonat és hazaindultam Mariskával, hogy jól viseljük magunkat. De példásan jók is voltunk. Egész nap a kert magas fűvén hancúrozunk, mint két fesztelen, őrizet nélkül maradt gyermek. Ujjá éledt mellettem Mariska, tizenhét éves tiszta leánynya változott, fakadó úde, rózsavá, amelynek most kezdenek pattogzani érintetlen szirmai. Igaz, hogy dúrcásan, majdnem haraggal hagyott magamra, amint egy alkalmas pillanatban megérintettem az ajkammal födetlen vállát, de aztán csak újra viszatért, mintha mi sem történt volna.

Most pedig közeledik a fülledt, a nászos, a titkosztos éjszaka. Most pedig — óvatosan odasurranok a veranda lépcsőjéhez, hogy a lábam alatt ne zörrenjen a kavics és kikémelelem, mit csinálnak a nőcselédék. A konyhában nem égett a lámpa és kis szobájuk alacsony ablaka is, koromsötét volt. Ők tehát a kávéház mögött hallgatják már a cigányzenét, s éjfélt utánál előbb alig kerülnek

Ha a visszaesésnek okait kutatjuk, találunk vidékenként szazat és szazat. A leg-súlyosabb hatással volt a népszaporodásra a kivándorlás, amely hét év alatt több mint egy fél millió embert ragadott ki a hazai levegőből. A kivándoroltak 90 százaléka munkabíró férfi és asszony, a legjobb szaporodási anyag. Természetes, hogy ezt a hiányt szörnyen megérzi az ország népessége.

A másik ok a sulyos gazdasági viszonyokban keresendő. A szegény ember, nemcsak a munkás, de az intelligensbb ember is nem örül manapság, ha gyermeke születik, mert ez sulyosan megnehezíti az élet feltételeit. Mind nagyobb részt vesz a kenyérférharcban az asszony és ha gyermekeket szül, melyet fel kell nevelnie, ez a kenyérkeresetben gátolja, ami nagyon kedvezőtlenül befolyásolja a háztartás költségvetését. Sok helyütt valóságos csapásnak tekintik már a harmadik gyermeket is. Innen van az, hogy oly szörnyűségeken tért hódított a meddség művészete, a nagy városban éppen úgy, mint a világ háta mögött levő paraszt tanyán. A szülők nem akarnak gyermeket és hogy milyen rémesen el van terjedve a gyermektelenségi rendszer, arról csak az orvosok tudnának beszélni borzalmas dolgokat. Most már nem az egy gyermekrendszer dől az alföldi gazdak között, hanem a gyermektelenségi rendszer: ennyire elfajultak a viszonyok.

A nehéz munka, a nyomorúságos életmód is hozzájárul a szaporodás korlátozásához.

Minden bajoknak egyetlenegy orvos-sága van, az, hogy kedvezőbb gazdasági viszonyok közé jussanak az ország. De hogy mikor lesz ez meg, annak csak a jó Isten a megmondhatója. Egyelőre nincsen rá kilátás. Talán, hogy megkaptuk volna az önálló vámtérületet, nagyobb bizonyossággal remélhetünk volna a közgazdasági viszonyainknak javulását. de sajnos, elúttettünk ettől a reménységtől is.

De kedvezőbb jelnek kell vennünk azt, hogy Amerikába szakadt vércink ott megélni nem tudnak és ezért visszavándorolnak. Ez a visszavándorlás a legbiztosabb eszköz a kivándorlás megszüntetésére. S miután a kiván-

haza. Egyedül leszünk.

Izgatottan nyitottam be a rövid folyosóról az ebédtábla. A kitaró ablakon át vékony estéli viláosság szűrődött be és a fal-levelek illata. Önkéntelenül pillantottam a hálósoba felé, s dobogó szívvel vettem észre, hogy a függönyös ajtó félig nyitva van. Odamentem, megfogtam a kilincset, egy pillanatra boldog vágyam támadt, hogy gyönyörködjem Mariska csipkés ágyában, de viszatartottam magamat.

Kihajoltam az egyik ablakon, a behajló fak ringó levelei csapdosták a homlokomat és újra tökéletesen elúttotte az érzéseimet a mamor. Majd elbódulva, remegő izgalmal feküdtem le, végignyúltam forró fekvőhelyemen, lehunytam a szememet és vártam Marikára.

Elhézelttem, ahogy hallani fogom nemsokára: a kertajtóig lármázva kíséri a hangos társaság, megállnak még néhány percre, vihognak, hahotázanak, megbeszélik a holnap találkozást, aztán elbúcsúznak, a már megszűröl hangzik távozásuk zaja.

Sokáig ülnek a vendégfőben és itt ténhetetlen a meleg. Lázás szinte feltört verejték útött ki rajtam, s minden idegemen lükte-

dorlás által okozott vérvesztés és a népszaporodásban, illetve a népfogyatkozásban a leg-súlyosabb szerepet játsza, remélhető, hogy legalább ez a rossz megszűnik

Gazdasági decentralizáció.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara jelentést tett a kormányának az általános drágaság okairól. Maga a jelentés nem érdekel minket közelről, mert jótórnám csak a fővárosi viszonyokra vonatkozik és főleg mert ezernyi okot említi, mely a drágaságot felelté, csak éppen a legfőbb okot nem említi, mely a drágaság szülője. Nem említi a munkás bérvizonyokat s ezek rendezéséről nincs véleménye, holott a bérvizonyok rendezése nélkül a drágaság sohasem fog enyhülni, hanem a legképtelenebb mértékig fokozódik akár behozzuk a szerb sertéseket és a román marhákat, akár nem.

Érdekel azonban minket a kamara jelentésnek a tarifakra vonatkozó része, mely ime ezeket mondja:

Különösen káros az úgynevezett lépesőzetes tarifa, (Staffel-Tarif), amely szerint minél nagyobb tavóviságra szállítják az árút, annál csekélyebbek az egyes kilométer után fizetett szállítási díjak, vagyis relative annál ócsább az egész szállítás. Ehhez járul az, hogy az 1907. évi díjkezdményi jegyzék szerint a Bécsbe rendelt baromfi (elő és leölt), friss főzélék és gyümölcs, tojas és vaj, gyorsárú-díjtetele helyett a tengerárú-díjtetelet fizeti. Ezt a kedvezményt Budapest nem kapta meg, s az nagy mértékben alkalmas arra, hogy az élelmiszerek Bécsbe való kivitelét fozszirozzak. A különbözetet a kivitel és a beforgalmi tarifa közt a következő összehasonlítás tünteti föl:

Távóviság	Beforgalmi tarifa	Kivitelí tarifa	Kivitelí ocsóbb
300 km.	355 fill.	308 fill.	47 fill. rel.
400 „	455 „	392 „	63 „
500 „	555 „	476 „	79 „
600 „	655 „	560 „	95 „
700 „	755 „	644 „	111 „
1000 „	1055 „	896 „	159 „

A Wien, Marchegg, vagy Bruckon át mas osztrak állomasokra rendelt ilyen küldemények visszatérítés címén jutnak a kedvezményhez. Emlenben a Budapest—Kelenföldre, Kistelekre, Kőbánya alsó- és felső pályaud-

rett és zakatolt, föl-fölültem, megfeszített figyelemmel, göröcs részketéssel vigyáztam ki az ut felé, de a legkisebb neszt sem hallottam. Majd meg megint visszadöletem, szemhéjaimra üt a zibongó csöndesség, s tompa kimerültséget éreztem. . .

Liia pompába borult orgonabokrok illatos sűrűjében, elhagyott padon ülök Marikával. Rövid fehér ruha karcsu testén, piros zsiag a derekan, a nyakan a hajában. Simulva keresi barsonyos keze az enyémet, az ajkamhoz ér halovány arca és csókolom csókolom, s mintha halk zene csendülné fölöttünk. Ha öökig így tartana. . .

Megrázkódva riadtam föl, végig futott rajtam a hideg, s értelemtenül néztem ki a sötétségbe. Talán nemsokára hajnal lesz már, s én elaludtam, s talán már ő is mélykn almodik. Nem lehet. Hiszen az ajtó azoanmód nyitva van, rám csillanik az üveg, s olyan közel vagyok, hogy a lélekzését is megkelelem hallanom. Nincs még itthon, de most közeledik. . .

Ujra fullasztó meleg szikkadt az ajkamon, az agyam kavarogni kezdett, s mozdulatlanul hallgatóztam. Halkan csörrent a kavics, aztán dobogott a falépeső Marika lépé-

varra, Nagyszentmiklósa és Szabadkára rendelt ilyen küldemények csak az esetben élvezhetik ugyancsak a kedvezményt, ha a szállító fél igazolni képes hogy ugyanoly mennyiséget már előzetesen Wienbe, vagy egyéb osztrák állomásra exportált.

Élelmi szerünk exportjait túlzott mértékben fokozza a díjkezdésményi jegyzéknek az a tarifa kedvezménye is, hogy élő és leölt baromfi, friss főzlelék, zöldség és gyümölcs, leölt vad, vaj, friss hús, tojás, túró, méz és dinnye, gyors és tcherárüként a nyugati vasműtőre és Oroszországba szállítva a magyar államvasúti díjszabás díjrésztől 20, illetőleg 25 százalékos kedvezményben részesül, ha beigazolják hogy 1907. április elsejétől 1907. végéig 225.000 mm. került e cikklekből kivitelre. Ez a kedvezmény a főnállása óta az élelmiszerek rohamosan emelkedő kivitelét okozta. Az exportáló állomások száma megötszöröződött.

A jelentés követeli a lépcsőzetes tarifa megszüntetését, s az Ausztriába és esetleg Németországba menő állat- és más élelmiszer-küldeményeknél a tarifa fölemelését, ellenben a Budapesten és néhány más nagyobb magyar városba a belfogyasztásra rendelt küldemények után 25-50 százalékos tarifa kedvezményt kért, ilyen arányú rendelkezéssel tartja elérhetőnek a belfogyasztás olcsósítását. A nagyobb tarifát a külföldi fogyasztók fizetik meg.

Ez volna a fővárosi kereskedelmi és iparkamara jelentésének a vasúti tarifákra vonatkozó része.

Ebből a jelentésből minket háromlényeges rész érdekel.

1. Az a rész, mely nyíltan kimondja, hogy az ugynevezett lépcsőzetes tarifa, amely szerint minél nagyobb távolságra szállítják az árut, annál csekélyebbek az egyes kilométer után fizetett szállítási díjak, — karos.

2. Az a rész, mely követeli, hogy a lépcsőzetes tarifa megszüntetéséért, hogy az Ausztriába, vagy Németországba menő élelmiszerek tarifája felemeltesse.

3. Végül az a rész, mely követeli, hogy 25-50 százalékos tarifakedvezményt engedélyezzen a kereskedelmiügyi kormány, nemcsak Budapest részére, hanem néhány nagyobb magyar város részére

is, a belfogyasztásra rendelt küldemények után.

E sorok írója 1901-ben tanulmányt írt Szeged és a Délvidék differenciális tarifájáról.

A tanulmány lényege az volt amit a fővárosi kereskedelmi és iparkamarának fentebb idézett jelentése érint. A vasúti szállítási tarifák lépcsőzetességét akartuk megváltoztatni. Kifejtettük, hogy a tarifa így, ahogy ma van, káros, ha pedig megváltoztatjuk, ezzel senkinek sem ártunk.

A tanulmányban foglalt tarifaváltoztatás tökéletesebben felöleli a kérdést, mint a kamara jelentés, mert nem az a főcélja, hogy a közfogyasztást olcsóvá tegye, hanem az, hogy Szeged géopontja vájék és módot nyújtson arra, hogy a délvidék minden produkciója, vagy legalább is ezen termékek nagy része Szegedről jöjjön forgalomba.

A tény előttünk áll: a centralizált gazdasági élet túltengésben van, önmagát emésztli. Az ország vidéki városait már kizsákmányolta. Ezekből nem képes többé — a főváros — annyi táplálékot meríteni, amennyire szüksége van. A doktrinerek kimondták, hogy decentralizálni kell a gazdasági életet, mert a decentralizáció által a vidéki piacok megismernének s ezáltal válnak képesekké arra, hogy a fővárosi központnak újabb és újabb egészséges táplálékkal gazsáljanak. A kormányférfiak, a politikusok s az egész nemzet közvéleménye elfogadta és szentesítette ezt az igazságot, — ki kell tehát keresni a módot, mely a vidéket izmosítja, táplálékossá teszi, de a fővárosi központ gazdasági életét a legkevésbé támadja meg.

Az említett tanulmányban szóról-szóra a következő sorok olvashatók:

„A levezető csatornát véleményem szerint szerencsésebben és alkalmasabb módon kiépíteni nem lehetne, mint éppen ezen javaslat elfogadása által. Annnyira bizonyos, annyira alapos és indokolt ezen fejtévesem, hogy szentül meg vagyok győződve arról, miszerint ha ezáltal a javaslat meg nem valósulhatna is, föltétlenül ülék kell következni annak az időnek, melyben a fővárosi központ levezető csatornája te javaslat szellemében kellene kiépíteni.”

Nos tehát, az idő közeledik. Egyelőre még nem a mi időnk ez, mert az történt csupán, hogy a fővárosi ügyazon

helyzetbe került Béccsel szemben, mint amelyben mi vagyunk a fővárossal szemben.

S a fővárosi kereskedelmi és iparkamara ezt észrevette s ez a tekintélyes közgazdasági testület ugyanazon úton keresi a megoldást, amelyre a sorok írója már 1901-ben megjelent tanulmányával rámutatott.

A fővárosi kamara agitációjából még nekünk is jutna egy kis morzsalék, mert a kamara néhány nagyobb vidéki városnak kér a belső fogyasztási szükségletére, de csak erre, tarifakedvezményt.

Bölcsen kerüli a jelentés azt a gondolatot, hogy a fővárosi gazdasági életet kell decentralizálni, egyébként azonban, bár a forrás megnevezése nélkül teljesen átveszi tőlünk azt a gondolatot, mely a bécsi gazdasági centrumot levezette a fővárosba.

Nagyon helyes ez így és nem is neheztelünk az elmélet felhasználásért, inkább a szegedi kamarát serkentjük hasonló élmességre. Fajdalom, ott nem akarják észrevenni a mi elméletünk életrevalóságát.

P. L.

Ujdonságok.

Szentes. 1907. December 15.

— Emlékeztető. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 16-án, holnap délelőtt 10 órákor tartja ez évben az utolsó rendes évnegyedes közgyűlést.

— Alkotmánybiztosítékok. Csodáljuk és elismerjük Kautz Gyula bátorságát, aki a megye- imadás mai esztelenségével szembe szállva, a főrendiház legutóbbi ülésén ki merete mutatni, hogy a megyei közigazgatásról szóló alkotmánybiztosítékok a legszerencsétlenebb alkalmi törvényalkotmány. Minden téren, évek óta az volt igaz és csak az a helyes, amit a koalíció helyesen mondott. Így lett igaz és helyes a megyei kiskirályok uralmának kiterjesztésére vonatkozó minden törekvés. A vármegyét megtették az alkotmány bástyájának és elfeledték, hogy a vármegye először nem bizonyult ilyen bástysnak, másodsor pedig, hogy a vármegyének az volna a hiva-

sei alatt, még a szoknyájának susogását is tisztán hallottam. Nesztelenül, a lélegzetét is visszafojtva nyitotta ki a szobájuk ajtaját, aztán eléműt a zaj. Bizonyosan toprongedve megállt, hogy becsukja-e az ajtót vagy nyitva hagyja? Ah, az ajtó nyitva maradt, Marika már vetkőzni kezd.

Tulcságava működött a fantáziám, s végigéltem, s végiggyönyörködtem az egész jelenetet. Koppantak a padlón apró cipői, zizegt a lehajított széles szalmakalapja és suhogott széjjelnyíló pongyolája. Mintha visszatükröződött volna az alakja az ajtó üvegén, amint lefeküdt. Most magára húzta a takarót, most dallamosan ásít, s aztán csendesen zihálni kezd. Majdnem mindenről megfeledk zve, köznél akartam:

— Marika, Marika, csak nem aludt el?

A számrá tapasztottam a kezemet, amennyire lehetett. nyugodtságot erőszekoltam magamra és hosszút, hangosat sóhajtottam. Semmi válasz. Vartam egy-két percig és gyengén köhécseltem, mintha álomban tenném.

Ah! Most sóhajtott ő is. Az arcomat perzseli a lehelle. Kimeredt szemmel, széjjeltáglult orrcimpákkal fordultam a szoba felé. Még benne szibogott Marika sóhaja a lélemben, s már ismét szabályos lélekzését halottam. Ujra elnyomta volna az álom? Nem,

nem, most ismét sóhajtott, hívóbbat, hangosabbat.

Az ajtó felé fordultam és — visszasóhajtottam. Feleletként suhogott az agyemű, bizonyosan megjélt és fűlög fölhúzta a takarót. De miért ilyen gyáva, miért nem hív? Eh! Ostobán képzelődöm. Aludjunk. A fal felé fordultam, s erőszakkal el akartam aludni. Schogysem sikerült. Most már az a gondolat lazított, hogy itt van a közvetlen közelemben egy szépséges asszony, akit szeretek, s aki küzdhetetlen vágygyal eped értem és hidegég változik az éjszaka a gyavaságunk miatt. Aztán megint neszeltem. A reménykedés ujra meg ujra ellepett, s nem tudtam már, hogy valóság-e vagy képzelődés? Marika a nevenem szólított. Marika hív engem . . .

Bódultan szálltam le a pamlagról, betámolyogtam a hálszobába, s kimerülten, szinte zuhanva estem az ágyra. Az ágy üres volt. Érintetlenül dagadtak egymás fölött a párnák, az íket felszeg dühvel megragadtam és csapkodtam az öklömmel.

Udakinon ezalatt már virradni kezdett, s a beszűrődő világosságtól isszonyú fájás nyíllalott a fejembe, s mintha az agyamat késsel hasogatták volna. Levegő után áhítottam. Főlkapkodva úgy ahogy a ruháimat, erohantam a harmatos kertbe és szenvedve

jártam föl- alá az utakon. Órák hosszaig irtozatos fejjörgőseim voltak. Hat óra tajan, mikor már melegen sütött a nap, megérkezett Marika- Üdén és frissen ért haza az asszony, s már messziről kiabálta:

— Főlségesen aludtam a Terézéknél! Ő is szalmaözevgy, s képzelje, a férjének ágyában aludtam.

Mellém ért már s még mindég nem győzte mesélni, milyen remekül mulattak, már meg is fűrdötek a Terézével, kítőnően reggeliztek csak mikor fanyar arcomat, s a virasztástól zavaros szememet meglátta, akkor gondolt végre rám:

— Talán nem jól töltötte az éjszakát?

— Elég jól, — válaszoltam lehetőleg arataniul. Csak meghűltem egy kissé.

Marika részvétellel kérdezte:

— Talán nyitva felejtette az ablakot?

— Nem, — mondtam — az nem lett volna baj. Az ajtót felejtettem nyitva.

— Az ajtót? Melyiket?

Persze nem mondtam meg, hogy melyik ajtóról beszéltek, s aztán egész nap azal üldözött, hogy magyarázzam meg a dolgot. Hiába. Mind a mai napig adós maradtam neki a felelettel.

Kápolnai József.

asa, hogy közigazgasson, még pedig jól közigazgasson. A koalíciós hazugságok közt nem utolsó tehát az sem, amelylyel a vármegye rendeltetését meghamisították. Az agitáció, napjaiban még csak szemet lehetett hunyni ebben a kérdésben is. Amde ma a „gyakorlati” kormányzás szükségletei merülnek fel és most már itt az ideje a komoly megfontolásnak. Az úgynevezett alkotmánybiztosítékok a vármegyének sok olyan jogot adnak, amelyek szembelyezték a kormányfőt és előbb-utóbb olyan helyzetet fognak előidézni, hogy a központi kormányzás egyik-másik vármegyei kiskirály által leheltem fog valni. Feltéve, hogy ezt a veszedelmet a magyar vármegyék vezetői a maguk jószántából kerülni fogják — bár a jószándékra épített törvényeknek nincs értelme — azt kérdezzük, mi lesz akkor, ha a nemzetiségi vármegyék többségük révén a kormányrendeletek végrehajtását megtagadják, vagy az új törvényre hivatkoznak — húzák-halasztják? Még azt sem vehetjük akkor szemükre, hogy az alkotmány ellen cselekszenek, mert hiszen egyszerűen arra hivatkozhatnak, hogy ők az alkotmányt védik. A örült meglepetésű bosszúfogóknak rajtuk és a koalíció megtevéséineken ezen a téren épp úgy megisszuk a levelét, mint a horvat kérdésben. Ka ut z Gyula főrendiházi felszólalása manapság bizonyosan nem népszerű dolog, de semmi kétség, hogy komoly beszéd, amely őszinte hazafiai aggodalomból és a kérdés alapos megfontolásából eredt.

— **Rákóczi-ünnep a vármegyén** A holnapi tündes meggyűlést megelőzően hazafias ünnepség színhely lesz a vármegyeház nagyerme. Ekkor lepezik le ugyanis ünnepiesen II. Rákóczi Ferenc fejedelemnek Révész Imre kiváló festőművész által, a gyűlésterem részére festett, kitünően sikerült arcképet, mely az ismert Magyarok-héle képe után készült ugyan, a nélkül, hogy az ezen képről eddig olajnyomatokból és rézkarcokból közzé nem látott Rákóczi-képek elpuhult, asszonyos vonásait mutatna. Ez a Rákóczi-kép gyönyörű férfias arcú alak, a osaták, a hadak Rákóczija. A Rákóczi érdemcím méltató ünnepi beszédet az arcképleplezéskor Futó Zoltán református lelkész fogja tartani s a vármegye erre az ünnepségre a megyebizottsági tagok kívül az összes helyi hatóságokat is hivatalokat, egytelket és köröket meghívta vendégül. Az arcképleplezés után rövid szünet lesz, amire aztán a tündes évnegyedek közgyűlése kezdődik.

— **A vidéki pénzhitelviszonyok érdekében.** Wekerle Sándor miniszterelnök és Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter a napokban a képviselőház folyosóján fogadták vidéki kereskedelmi és iparkamarák küldöttségét. A pénzügyminiszter előtt Ulléi sopronyi kamarai elnök fejezte ki a vidéki kamarák óhaját a vidéki pénz és hitelviszonyok orvoslása iránt. Az erre vonatkozó emlékirat atnyújtása után Wekerle kijelentette, hogy bár az állam pénzügyviszonyait nagyobb összegnek elhelyezéséi ez idő szerint akadályozzák, mégis hajlandó néhány, az ő megítélése szerint teljes bonitátusú pénzüntézetnek, megfelelő garancia mellett, bizonyos összeget rendelkezésre bocsátani. A küldöttség másik kérésére vonatkozólag kijelentette, hogy a múltban is azon volt az ezután fokozottabb mértékben közreműködik abban, hogy a fővárosi pénzüntézetek minél jobban megfeleljenek annak az erkölcsi

kötelességnek, melyet az államkincstár betétei rájuk haritanak, a vidéki pénzüntézetek támogatására és erkölcsi befolyást latba veti arra nézve, hogy a hitel megvonások megszüntjenek, illetve az eddig élvezett hitel a vidéki érdekeltség javára továbbra is főtassék. Ezt megelőzőleg a küldöttség Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek terjesztette elő óhajait és kérte, hogy azokat a pénzügyminiszternél támogassa. Kossuth Ferenc annak hangoztatása mellett, hogy csak egyéni véleményét mondhat, kijelentette, hogy az ország jelenlegi pénzügyviszonyai mellett nem tudja, vajon az illetékes miniszter eleget tehet-e a kérelemnek. Azonban a kötelességének tartja támogatni a kamarák kívánásait.

— **Az adóreform a földbirtok szempontjából.** A Magyar Közgazdasági Társaságnak f. hó 14-ki ülésén Dr. Ecseri Lajos földművelésügyi miniszter a fentebbi címen érdekes előadást tartott, melyben a jelenlegi földadóról és a földbirtok terheléséről állami és egyéb adókat s az adóreform tervezeténél a földbirtokra vonatkozó intézkedéseit ismertette és azoknak várható hatását fejtegette. Előadó szerint jó oldala a tervezetnek hogy a tervezett adózó rendszer világos és áttekinthető, amennyiben minden földbirtokos egy tárgyi és egy személyes adót fizet földjé, illetőleg összes jövedelme után. Még inkább dicsekedtet érdemelt az a törekvés, hogy az adóreform a legszegényebb néposztály terheit könnyíteni igyekszik, mit a II. osztályú kereseti adó eltörzése és a jövedelmi adóval a 600 koronás létminimum megállapítása által sikerül is elérnie. Ellenben a közepes és nagyobb földbirtok adóterhei jelentékenyen emelkedni fognak, egyrészt mert a fokozatos jövedelmi adó meghaladja az eltörendő általános jövedelmi pótdadó összegét; másrészt és főleg, mert a kataszter kiigazítása folytán a földadó alapját képező tiszta jövedelem jelentékenyen nagyobbodik. A földadó tervezet kulcsa a kataszteri tiszta jövedelem 20 százaléka nem alacsonyabb, hanem magasabb lesz a mostaninál, mely 17-18 százalék, a jelenleg szintén fizetett 84 százalékhöz képest. A kataszter kiigazítása után, ha a földadó nem lesz kontingálva, az a mostaninál másfélszeresét is elérheti. Ezért a földbirtokos osztályra nézve mellőzhetetlenül szükséges a földadót jelenlegi összegében kontingálni s a vonatkozó többletet az adókulcs leállítására fordítani. A törvényjavaslat ezen hibái mellett rámutat előadó annak egy hiányára is. Nevezetesen arra, hogy az adóreform csak az állami adókra vonatkozik, a járulékos adókat pedig változatlanul hagyja, holott az egyenes állami adók reformját nyomban követni kellene a járulékos adók, különösen a közpénz és az ármentesítési adók rendezésének is. Az előadást a szép számú közönség rendkívüli figyelemmel és helyesléssel kísérte s utána több érdekes felszólalás volt.

— **Uj megállóhelyek az orosháza-csongrádi vasúton.** A m. kir. államvasutak aradi üzemeltetése arról értesít bennünket, hogy

f. hó 15-től tehát a mai naptól kezdve, az orosháza-csongrádi vasútvonal orosháza-szentesi szakaszon, a Fabián és Szentcsaba között levő 7. számú őrháznál Puszta templom elnevezéssel, a szentes-csongrádi szakaszon pedig, Szentestől 6. Csongrádtól 74 kilométernyire, őrház nélkül, csupán jelzőtábla-val ellátva, Varfok elnevezéssel új megállóhelyek létesítettek és adatnak át a közforgalomnak s hogy ugyancsak a mai naptól kezdve, a szentes-kunszentmártoni szakaszon levő 14. sz. őrháznál Hékd elnevezéssel már megnyitott megállóhely az orosháza-csongrádi vasútvonalra nézve is megnyitották A mai naptól kezdve tehát az itt felsorolt feltételes megállóhelyeken a vonatok megállanak, ha fel vagy leszálló utasok jelentkeznek. A menetigazolványokat ezen megállóhelyeken felaszálló utasoknak, valamennyi viszonylatban a vonatkísérő személyzet szolgáltatja ki.

— **Kik pályáztak?** A f. hó 21-ére kitűzött általános vármegyei tisztújítás rendjén betöltésre kerülő állásokra meghirdetett pályázat határideje f. hó 10-én járt le és ezen határidőre a következő pályázati kérvényeket adták be a főispánnal: az alispáni állásra Cicatricis Lajos dr., a főjegyzői állásra Nagy Sándor dr., az arvaszéki elnöki állásra Ónody Géza és Lakos Imre dr., a tisztügyi állásra Soós Pál, a dorozsmai főszolgabírói állásra Hergiz István dr., Borbély Károly dr., Dömsödy József, Gyárfás Géza és Lakos Imre dr.; a Mindszenti főszolgabírói állásra Csúcs János dr., Borbély Károly dr., Tary István, Dömsödy József, Gyárfás Géza és Lakos Imre dr., a csongrádi főszolgabírói állásra Csúcs János dr., Borbély Károly dr., Dömsödy József, Gyárfás Géza, Tassányi Imre és Lakos Imre dr., a 3 arvaszéki elnöki állásra Zolnai Kálmán, Sulcz Lajos dr., Csúcs János dr., Stammer Béla és Szőke Sándor; az aljegyzői állásokra Nagy Sándor dr., Gyárfás Géza, Borbély Károly dr., Csergő Károly dr., Győri Antal Stammer Béla, Dósa István dr., Fekete László és Szőke Sándor; a szolgabírói állásokra Gyárfás Géza, Borbély Károly dr., Dömsödy József, Dósa István dr., Fekete László, Szőke Sándor és Nyíry Gyula; a 4 közigazgatási gyakornoki állásra Kövér Imre, Herczegh József dr., Csemegi Gyula, Hódy Pál Lehel és Rác Antal.

— **A hadsereg új házassági szabályzata.** A király által jóváhagyott, a hadseregbe vonatkozó új házassági szabályzat legközelebb már érvénybe lép. Az új szabályzat értelmében a nősülőt tiszteknek a mellékjövödelmet biztosító tőkét 4 százalékkal kamatozó érték-papírban kell letétele helyezniük. Ez a tőke a 11-ik rangosztályú katonatiszteknek, katonatorvosoknak, hadbíráknál 60000 korona, a 10-ik rangosztályban 50000, a 9-ik rangosztályban 40000 és a 8-ik rangosztályban 30000 korona. A hetedik rangosztályba való előlépésnél az új szabályzat fentartja a kauciómentességet, ellenben a kaució kötelezettsége fennáll az asszony elhalálása esetén, ha a házasságból kiskorú gyermekek maradnak hátra. A biztosítandó mellékjövödelmet a nővőre a hadnagyonknál 2400, főhadnagyonknál 2000, századosi rangban 1600 s az őrnagyi rangosztályban évi 1200 korona.

— **Az aratási szerződések.** A földművelő munkások most megyénként értekezleteket tartanak, amelyekben megállapítják munkafeltételeiket és követeléseiket, különösen a jövő évi aratás idejére. Az első ilyen megyei értekezletet a hajdúmegyei földművelő munkások tartották a napokban Debrecenben, ahol az összes megyebeli nagyobb községek képviselve voltak. Az értekezlet konstatálta, hogy a földművelő munkások kereseti viszonyai túrhetetlenek és ezért megállapították egy szerződésintézetet, amelyet a munkaadóknál megveszerte érvényre juttatni igyekeznek. Az aratási szerződésben kikötik többek között, hogy minden kaszára legalább is tizenkét hold learatandó gabonának kell esni, a munkások semminemű ingyenmunkát nem teljesítenek s az aratásból legalább is tizedrészt kell a munkásoknak kapni. Megállapították ezt a szerződésintézet és azokat a feltételeket is, amelyek mellett a cselédmunkások elszerződnek, valamint a napszám-béreket is. Ez utóbbiak szerint télen két korona, tavasszal három korona, aratásra hét korona napibért követelnek. Az értekezlet végül a kubikosok és téglagyári munkások munkafeltételeit állapította meg.

— **Felolvasások.** A reformatus körben a mai napon a központban felolvasnak: Lakos Imre dr. és Varga Ferencz, szavazó felolvasnak: Varga József és Kürti Ferenc. A felolvasás a központban 4 órakor a felsőparton délután 5 órakor kezdődik. — A Katholikuskörben ma délután 5 órakor lesz az idei harmadik felolvasó estély, a következő programmal: szavazatok, tartják: Apátóczy Valéria és Beszedes Vilma kisasszonyok; felolvasás, tartja: Ulár István körelnök; szavazatok, tartják: Sautha Ferencz úr-ú és Bugyi Karoly. A felolvasáson nem kortagokat is szívesen látnak vendégül.

— **Pünkösdi csendélet Dorozsmán.** Pirospünkösdi masnapiján vig mulatozás folyt Lovász János korcsmajában, Dorozsmán. De hát lehet-e mulatság veredésk nélkül? Ősi szokása a virtuosus magyar legénynek, hogy bor mellett való vigadozásában megtanulja mindég, ki a legény a csardában. Nem is mulatság az olyan, amelyikből nem visznek lepedőben haza egy-két legényt. A jó magyar vér nem tagadta meg ezt a virtust a dorozsmai pünkösdi mulatságon sem. Tanc közben a legények két pártra szakadtak, kivonultak az udvarra és megkezdődött a harc a fűtkösökkel, melynek eredményeként a két ellenséges vezért: Dudás Ist-est és Juhasz Sándort betört koponya- val vették haza. A törvényszék f. hó 9-én tartott ez ügyben főtárgyalást, melynek rendjén Dudás Illés azzal védekezett, hogy önvédelemből bántotta a társát, s ezt tanúknak is igazolta. A törvényszék erre Dudás t felmentette a vád alól, ellenben Juhasz t, súlyos testi sértés vétségéért, két havi fogházra ítélte el.

— **Fegyver a gyermek kezében.** Ez év július elsején három csongrádi sutyódiák névszerint Fara gó László, Sebők Imre és Gyová i János összebészéltek, hogy kime- nek az erdőbe madarakra lövöldözni. A tizenkét éves Sebők Imre erre az alkalmatosságra elcsente hazulról az apja töltött fegyverét és azzal indult neki a merész vállalkozásnak. Az első lövést a fegyver szerencsés tulajdonosa, Sebők Imre tette valami madarférdé, de olyan szerencsétlenül, hogy a löveg a kis pájtása, Fara gó László mellébe furdott, akinek rögtön halálát okozta. Gondatlanságból okozott emberölés büntetével vádolta meg ezért a királvi ügyész Sebők Imrét s a tizenhárom éves vádlottat, a szegedi törvényszék — tekintettel fiatal korára — tizennegy nap- elzárásra ítélte.

— **Dorozsmai virtus.** Egy Dudás József nevű szegedi polgár ugyancsak vesztére ment a napokban Dorozsmára, ahová üzleti ügyben kellett utaznia, Ahogy ugyanis dolga végeztével, hazatérni volt, az út- félén egy garázda dorozsmai legénycsapat megtámadta és úgy elverte, hogy eszmélet- lenül terült el a földön. Másnap reggel ta- lálták rá az azon járók, akik beszállították a szegedi közokrházba, hol napokig fekvett eszméletlenül. A nagy virtuosus legények ellen megindult a büntügyi vizsgálat.

— **Nyomorúságos vasutközlekedés.** A hét folyamán másodikán történt tegnap hogy a Szolnok felől Szentese déli 12 óra 45 perckor esedékes motoros vonat, mely hozzánk a hírlap-postát is hozza, több órai késéssel érkezett be Szentese állomásra azért, mert útközben az igen tisztelt motoros fel- mondta a szolgálatot, sőt egy ízben össze is tört. Szóvá tesszük ezt azért, mert ennek más magyarázatát alig tudjuk adni, csak azt, hogy az indító szolnoki állomáson indítás előtt nem vizsgálja meg soha senki a mó- torost uzemképességére vagy arra, nem rom- lott-e meg közben valami része, amit bent az állomáson hamarosan meg lehetne reparálni, míg ha a vasut már kifutott a nyitit pályára, a hiba ott — az utasok bosszuságára alig reparálható. Csak így eshetik meg, hogy a déli 12 óra 45 percre esedékes motoros tegnap is este 6 kor futott be Szentese, az utasok és újságírók bosszuságára.

— **A karácsony előtti vasárnap.** A ka- racsony előtti vasárnap munkaszünetének fel- függesztésére irányuló kérelmet Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter tudva- vóleg ezúttal nem teljesítette, miért is a ke- reskedők köreiből mozgalom indult meg az- iránt, hogy a kereskedelemügyi kormányt a kereskedők, iparosok, de egyszerűen a köz- önség érdekében is arra bírják, hogy a ka- racsony előtti vasárnapon rendelje el a mun- kaszünet felüggesztését. Sandor Pál or- szágyűlési képviselő a képviselőházban in- terpellációt is jegyzett be e tárgyban a ke- reskedelemügyi miniszterhez. Ezt a bejegyzést azonban most töröltette, mert illetékes helyen tárgyalások indultak meg a kérdés olyan mó- don való megoldására, hogy kielégítsék egy- részt a kereskedővilágnak és az alkalmazot- taknak egymással szemben álló érdekeit, mas- terrel pedig lehetővé tegyék, hogy a közön- ség a karácsony alkalmával szokásos bevá- sárlásait a vasárnapi napon is megtehesse. E szerint a kérdésnek olyan megoldása van tervbe véve, hogy vasárnap, dec. 22-en, déli 12 óráig legyenek az üz- letetek nyitva tarthatók.

— **Betörési kísérlet a csongrádi adó- hivatalba.** A csongrádi kir. adópénztárban a hét elején betörők jártak. A vakmerő rablók megrongálva az ablakok vasredőnyeit, beha- toltak a hivatalos helyiségekbe és mar a pénztári szoba ajtajához jutottak el, mikor a közelben levő rendőri őrszobán megneszel- ték a zajt, mire a betörők a kert felőli aj- tót fe törve, elmenekültek. A tetteseket ér- lyesen nyomozzák, de alighanem ismét há- mis nyomon indultak el, mert — csudalatos- képen — abból a fellevevből indult az egész nyomozás, hogy a betörők csakis a keres- zény fogmalom éjjeli őrenek meggyilkolásá- val vadolt és imént — eaktüdszéki verditk alapján szabadon bocsátott cigányok lehet- nek. Szóval, — ma az a divat háborítja, hogy gaszágot csak cigányok követhetnek el.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mátéffy Ferenc dr. polgármester és Kalpácsy Szabó Imre gazdasági tanácsnok 15 kiló friss halat adományoztak a városi meneké- házban ápoltaknak, melyet a gondnok fele- sége készítet el szegedi halaszlé-formán a

benlakóknak, a kik az adományért ez úton fejezik ki halás köszönetüket.

Báli
Musseline
Voile
Marquissette

és "Henneberg"- se-
lyem 60 kr.-tól feljebb,
bőrmentve és vámmen-
tesen. Minta postafor-
dultával.

Megrendelések magyar nyelvű intézőndök:
an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich. (3.)

A Scott-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szer-
vezetre, gyogyítja és erősíti a tüdőt.

Köhögést és meghűlést

bármily makacs és hosszadal-
mas is legyen az, a Scott-féle
Emulsió gyorsan megszűntet.
Még a sorvadosos betegeknek is
könnyebbülést szerez a Scott-
féle Emulsió, feltéve, hogy
idejekorán használják, mely eset-
ben állandó, tartós gyógyulást
eredményez.

1. 5-1

Az Emulsió
vásárlásánál
SCOTT-féle
módszer véd-
jegyjét — a
halaszt —
érjük figye-
mebe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér

Kapható a gyógyszerárakban.

Irodalom.

Ambrus Zoltán-naptár. A Révai Test-
vérek Irodalmi Intézet R-T. ez alatt a cím
alatt adta ki a Révai Kalendarij 1908. évi
folyamat: Szentul évről-éire változó, egy-
egy fontos irodalmi mozzanathoz fűződő íe-
s a cím. Annak a törévésnek akartak a ki-
adók ezzel kifejezést adni, hogy ezt a pa-
ratlanul kedvelt naptár fokozottabb mérték-
ben állítsák a jeles irodalmi alkotások pro-
pagálásának a szolgálatába, A törévés di-
cséretes s a kezdet szerencés, mert hisse-
késégtelen, hogy Ambrus Zoltán összes mun-
káinak a modern magyar irodalmi élet egyik
legjelentősebb eseménye. Az Ambrus Zol-
tán-Naptár olvasmányi része teljesen Ambrus
Zoltán írói egyéniségének a méltásával fog-
lalkozik; a maga kerekdedségében érdekes,
összeállításában ötletes olvasmány ez a mo-
zák, melynek apró köveit irodalmunknak je-
lensei szolgáltatták. Az olvasmányi részt a
magyar irodalom bő ismertető jegyzéke kö-
veti. A naptár külső kiállítása jó ízlésre vall
s így kiadványoknál meg nem szokottan elő-
kelő. Az Ambrus Zoltán-Naptár a kiadóhi-
vatal — VIII, Üllői-út 18. — ingyen küldi
meg azoknak, a kik levelezőlapon kéri.

Nyiltér)

Felolvaszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Kiadótlajdonos „Szentos és Vidék” könyvnyomó á

Törvényesen védve!

Minden utánzat büntetendő

Egyedül valódi a

Thierry-féle balszam

csakis a zöld apácavédjeggyel.

Régtől híres, fölülmulhatatlan emésztési zavaroknál, gyomorgörcsöknél, kólikánál, katarusnál, mellfájásnál, influenzánál, különösen kezdődő tüdővész-nél stb. Ara: 12 kis vagy 6 dupla üveg, vagy egy nagy speciálpalacknak patentzárral 5 kor.

Thierry Centifolia kenőse

általában ismet mint fölülmulhatatlan

minden még oly régi seb, gyűlás sérülés, abszcesszus, vagy daganat ellen, megakadályozza a veremrgézet, többnyire fölőlegessé teszi az operációt.

Ara: 1 tégely 3 korona 60 fillér. Csakis előleges fizetése, vagy utánvét mellett küldi:

Thierry A. gyógyszerés Pragrada,.

Rohitseh-Sauerbrunn mellett. 52-15

RAKTÁR: Török József és Dr. Egger Leo J Budapest. Vértés L. Lugos.

Figyelemztetés bevásárlása, megren delése és különösen viszonteladása ellen az én egyedül valódi, törvényesen védett balszamom utánzása ellen, A büntető törvény 23 és 5. §-ai szerint: az aki nem az én gyógyszeráramból származó tehát mást rendel, vásárol, vagy különösen viszont elad, mint az én zöld apáca védjeggyel törvényesen védett Thierry-Balszamomat, kinézetlen törvényes büntetést szenvednek a 4000 koronáig terjedő pénzbüntetésnek vagy egy évig terjedő fogházbüntetésnek teszi ki magát. Ugyanílyan büntetés von magán után más nevekkel ellátott szurrogátumoknak megrendelése vagy eladása is, miket a közönsg kizsákmányolására vásári reklámmal hoznak orgalomba.

Fontos

üzemeknek és viszonteladóknak

Legjobb beszerzési forrás kö-
tőkben.

Ajánlunk:

Gazdasági kötőket Koton és Köpperből 40 fill. — 1. 30. koronáig.

Klotűsz kötőket és szécs. női Klotűkötőket 20 fill. — 3-00 kig.

Gyermekkampr kötők Köpperből, Klotűből liszterből 15 fill. — 1-00 koronáig, melyek minden nagyságban kaphatók.

Női reformkötők: 120—130 ctm. hosszban 1-29 fill. — 3-00 koronáig mosókélcuc, Klotű és liszterből.

Mindennemű női fehérnemű, mint ingeket, korzeteket, alsó szoknyákat, alsó nadrágokat könnyösen beszerezhetni egyedül:

REICH és ADLER, eplítz iB.
mech. hímző, kötény és fehérneműgyárából.

Mintaküldemény körülbelül 50 korona értékű. Sztéküldés bérmentve, utánvétellel.

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁGNAL

Gáspár Sándor(II. tized 379) Szecsányi-útca 142. sz.
háza szabadkézből

e l a d ó.

Értekezhetni fenti szám alatt a tulajdonossal.

Leglelkiismeretesebb [tisztasággal készült és kezelt hentesárúimat, valamint húsfüstölőmet, mely jutányos áron magánosoknak is rendelkezésére áll, a n. érd. közönsg nagybecsű figyelmébe ajánlom.

Szentes, 1907. dec. hó.

Kiváló tisztelettel:

Bleier Lipót,
Petőfi-bérház.

3—3

Minden háztartásnak

karácsonyra

SINGER

VARRÓGÉP 2—1.

a leghasznosabb ajándék.

Azon üzletek,
melyekben
SINGER
varrógépek
árúsítanak,

mindannyian
ezen cegről
ismerhetők
fel.

SINGER Co.

varrógép részvény-társ.

SZENTESESEN:

KOSSUTH LAJOS-ÚTCZA 142.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A volt szentesi csendőrségi lak-tanya, I tized 254 sz. a. ház és udvartelekre, Hódmező Vásárhelyen, az árvaszéknel, Vetro Lajos Endre árvaszéki ülnök úr hivatalos helyiségében, 1907 évi Deczember hó 13-kán delelőtt 11 órakor versenyárgyalás tartatik, melyre a venni zándékozók ezen-nel meghívattak. 3—2

Kiadó lakás.

III. tized 45. számú háznál egy udvar lakás — 2 szoba, előszoba, konyhai éléskamra, tüzevalós és külön padlás — a legközelebbi évnegyedtől.

BÉRBEADO.

Féltételek ugyanott, vagy lapunk szerkesztőségében megtudhatók.

Védjegy: „Horgony!”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **közösvénynek, csúznál és meghűlések-nél**, bedőzölés képpen használva. **Figyelemztetés.** Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzőssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—50, K 140 és K 2.— és ügyszőlőkn minden gyógy-szortárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerész-nél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerész-tára „Arany oroszlánhoz”

Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi széküldés.

2898—1907 sz.

Pályázati hirdetmény.

Csongrád nagyközségben ujonnan rendszeresített három evenként választás alá eső s 600 (hatszáz) korona évi törzsfizetéssel javadalmazott községi ügyészi állásra, életfogytiglan választandó s 1600 korona évi törzsfizetéssel javadalmazott községi mérnöki állásra, életfogytiglan választandó s 1000 korona évi törzsfizetéssel és 200 korona évi lakbér illetménnyel javadalmazott községi kizsákmányolási állásra pályázatot nyitok a felhívom mind azokat akik ezen állások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám 1908 évi január hó 18 napjának d. u. 5 órájáig terjesszék be.

A választás határnapjaui 1908 évi január 16. napjának d. e. 9 óráját Csongrád község házához tűzőm ki.

Csongrád, 1907. deczember 10.

Dr. Csúcs János
h. főszolgabíró.**Hirdetmény.**

A városi gőz és kádfürdő 1907. évi deczember hó 18 án szerdán megnyílik.

Szentes, 1907 deczember 14.

Nádas Aladár,
mérnök.**Zongorát**jó karban és használatban levőt
keresek**megvételre****MOLNAI BANDI,**Kispiac tér, Kanász Nagy Imre-féle
házban.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

fényképészeti felvételeket

és egyéb **fényképészeti munhálatokat** folyó 1907. évi. **István király napjától** kezdve, a legmodernebb művészi követelményeknek megfelelőleg felszerelt **UJ**

műtermemben

fogom eszközölni.

Hegedűs Vilmos Utóda,
Hegedűs Cecília
fényképész.

(Weisz-udvar mellett.)

3 db. visitfénykép 1 K. 50 f. | 3 db. nagy mak.-fénykép 6 K
3 „ kab.-fénykép 4 Kor. | 3 db. boudoir „ 8 K

Eredeti csomagokban kapható:
Eisler Lajosnál.

1 KORONÁS

heti betétes rész-
jegyek már je-
g y e z h e t ő k a

KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR

Alapított 1860-ban

Szentes város legrégibb és legszolidabb ékszerüzlete.

Elsőrangú összeköttetésem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindent közvetlenül gyárból vásárolva, — arany, ezüst és drágakő ékszertárgyakat és evőeszközöket, gyűrűket, láncokat, órákat és tajték árúkat a **Kossuth-teri ev. ref. bérházban levő Ékszerüzletemben** a legjutányosabban és a legdivatosabb fazonban szolgálhatom kit. vevőimnek s vállalom arany és ezüst tárgyak javítását.

Csaknem ötven éve a szentesi piacon levő **Ékszerüzletemnek** látogatása tehát teltétlenül érdekesen áll mindenkinek, aki e nemű szükségleteit előnyösen akarja fedezni.

Áraim olcsóságáról és árúim izléses voltáról könnyen meggyőződést szerezhet magának egy vásárlással bárki is.

Szentesen, 1907. okt. hó.

26—1

Csillag Armin arany- és ezüstműves.

Valódi francia és amerikai óvó illőnlégekesség.
Orvosilag ajánlva!
Föltétlen biztos!
Gummi- és hálhólyag eredeti csomagolásban!
Ára tucatonként: 2! 4.
6. 8. 10 2 korona.
Eddig felváltatlan eredeti njódság!
Silk Finish Nevertear
eredeti amerikai selyemgummi.
(Utánzatoktól óvakodjunk)

Rendkívüli finomsága és nyújthatósága folytán teljes biztosságot nyújt. — Ára tucatonként korona 8—12. **Bouts americans** (rövid) tucatonként 6, 8, 10, Női óvszer „pessarium oclusium”, Mensinga tanár szerint, bevezető készülék hozzá Ára 3—5. Valódi francia óvó biztonsági szivacsok ára tucatonként kor. 6—12 korona.

Uj! Auto vaginal spray! a legbiztosabb és legcényelmesebb higiénikus női védő különlegesség. Sok ezer elismerő nyilatkozat! Ára 15 korona. **Uj!**

Gummi-göresér hariányák herétartók, haskötők stb. Irrigatorok, bidek és mindennemű a betegpótláshoz és betegényelemhez szükséges higiénikus eszközök eredeti gyári áraikon. **Kérje ingyen és** bérmentve a legújabb kimerítő árjegyzéket.

Keleti J. orvos sebészeti mű. és kötszergvárból. Alapítva 1878 **Budapest, IV., Korona-herceg utca 17.** Sztéküldés legnagyobb titoktartás mellett. A megrendelőlevelek megsemmisítetnek. A hirdetésre bivatkozók gammiáru rendeléseknél 20 százalék árkedvezményben részesülnek.

Kiadó bolthelyiség.

A **Weisz-udvarban**, **Kossuth Lajos-útca**, egy nagy üzlethelyiség a mögötte levő raktárhelyiséggel együtt — temetkezési vállalat céljaira kiválóan alkalmas, — azonnal bérbeadó.

Ugyanott több használt, de jókarban levő boltajtó eladó.

Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

4 vagy 5 éves

Heti betétes részletek jegyezhetők

a **SZENTES-VIDÉKI** takarékpénz-

tárnál.

„SZENTES és VIDÉKE“

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA

KOSSUTH-ÚTCZA (GÖRÖG-UDVAR.)

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET

VALAMINT NYILTTÉRI KOZLEMÉNYEKET A LEG

JUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.

Menyegzői

és

Báli meghívók, Fáncrendek

Diszokmányok

Könyvek, Folyóiratok,

Szalag-aranyozás

Diszmunkák több színnyomásban és

Gyászjelentések

Gyászszegélyű névjegyek

Izlésesen, olcsón és gyorsan készülnek.